

~~G. M.~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

17-69.

SIGNAT. CCCXIII.

DAVIDIS PAREI

De Pace & Unione Ecclesiarum Evangel.

ORATIO

Inauguralis

HABITA IN SOLENNI UNIVERSI-

tatis Heidelbergensis ~~anno~~, II. April. 1616. qua Rev. &
Clariss. viro M. CUNRADO DECKER O S.S.

Theologiæ: novem aliis Candidatis Ju-
ris utriusq; insignia Doctoralia
conferebantur.

CUI ET SERENISSIMUS DN. ELECTOR,

FRIDERICUS V. Palatinus Rheni &c. cum Augusto suo
Senatu & Comitatu intervenit.

CVM BREVI PROTESTATIONE D. PAREI,

cur adversarios Pacis & Synodi &c. responso
nullo dignetur.

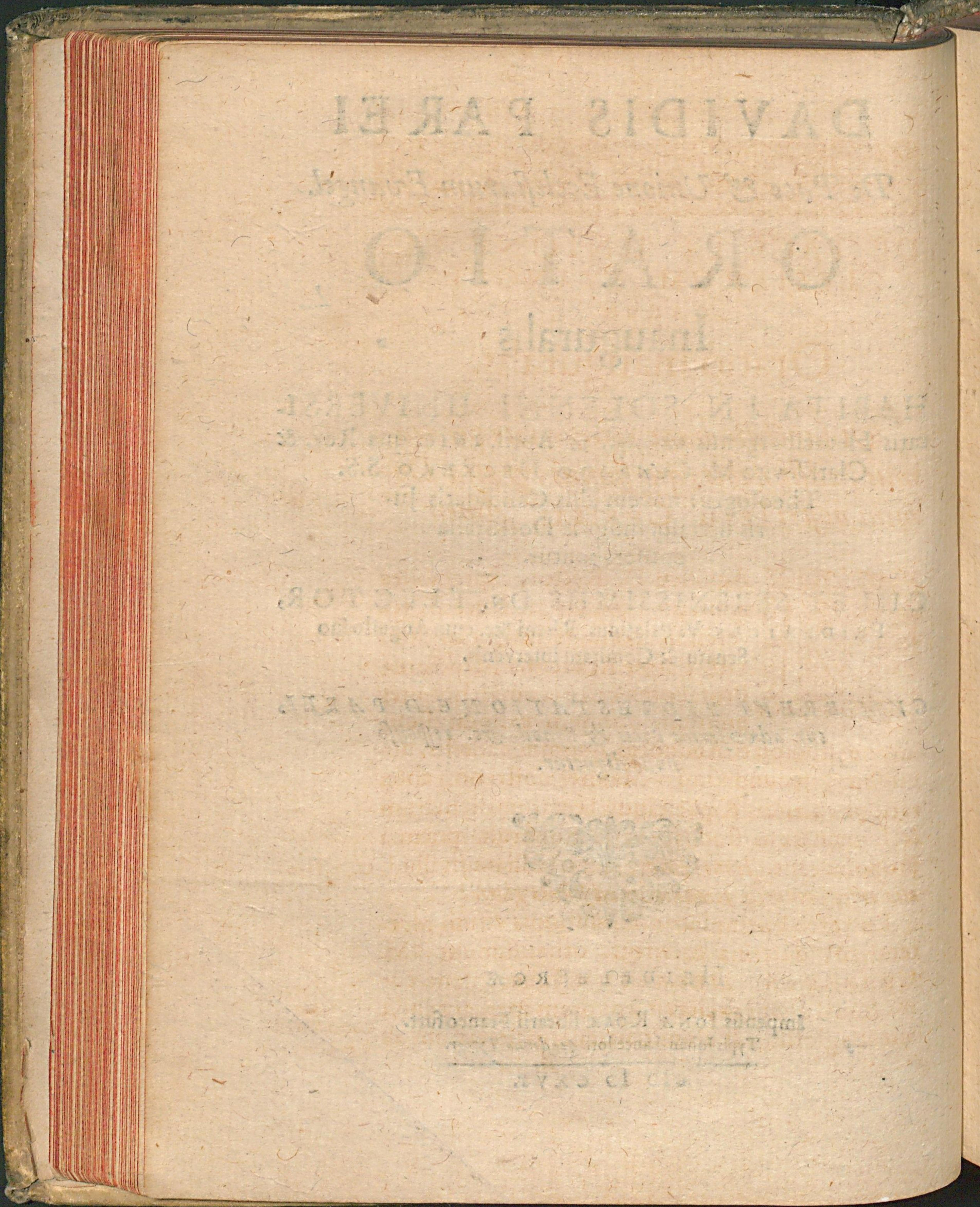

HEIDELBERGÆ

Impensis IONÆ ROSÆ librarii Francofurt.

Typis Iohan. Lancelloti Academia Typogr.

clo 15 cxvi.

I
DE PACE ET UNIONE EC.
CLESIARUM EVANGELI-
CARUM.

Oratio inauguralis.

*Ut sanctam hanc aetateq; rite peraga-
mus, adsit nobis, quæsumus, gratia Do-
mini nostri IESU CHRISTI, Amen.*

Magnifice D. Rector, Spectabiles omnium Facultatum Decani, reverendi, consultissimi, clarissimi viri, Patres Academæ, Doctores, Professores celeberrimi: hospites omnium ordinum exoptatissimi, juvenes studiosi & Auditores, quotquot adestis, nobilissimi, jucundissimi: Maiores nostri non absq; ratione, alendis & excitandis literarum divinarum & humanarum studiis, varia honorum præmia proposuerunt. *Honos enim, juxta Tullianum illud, Cic. i. Tuscl.
alia artes, omnesq; accendimur ad studia gloria.*

En vero: Exemplum vobis sistimus virum reverendum, doctrina & virtute ornatissimum M. CUNRADUM DECKERUM Juliacensem, cuius studia aluit, excitavit honorum spes, accedit virtutis gloria. Is enim curriculum literarium ab

*Candidati cō-
mendatio.*

2 ORATIO INAUGURALIS

ineunte ætate semel feliciter cœptum, variis dein-
ceps in Scholis, Gymnasiis, Academiis, Lipsensi,
Leydensi, Cantabrigiensi, præsertim verò nostra
Heidelbergensi, non post privata solùm pulpita,
sed & publicis functionibus compluribus, Recto-
ratibus Scholasticis, Oppenheimensi, Crucena-
ensi: Præceptoratibus illustribus Collegii S A-
PIENTIÆ, quod apud nos est, tribus ex ordine,
primùm tertiano, ubi egomet eum ex discipulo
collegam habui: post secundano: tandem prima-
rio, quo in præsens cum laude fungitur, studio in-
defesso ita decurrentum atque urgendum sibi esse
existimavit, ut quemadmodum ante annos XXV.
in nova tunc Batavorum Lugdunensi Academia,
primus omnium Magistralē Philosophiæ laure-
am adeptus fuit, sic in hac nostra Doctorales et
iam S. Theologiæ honores tandem consequeretur.

Eteam quidem ob rem, Auditores, ego in præ-
sentia Cathedram istam concendi, ut insignia ho-
norum à venerando Senatu Theologico jure me-
ritoq; illi decreta, in hoc augustissimo Universita-
tis confessu, recepta solennitate, conferam, con-
ferriq; faciam. Id verò priusquam peragendum
agrediar, more consueto aliquid mihi ad vos præ-
fandum esse sentio.

Dixi ex hoc loco non ita pridem de quinqua-
genario Palatinæ Ecclesiæ statu, mihi per Dei gra-
tiam decurso atq; corām viso. Haberem non pau-
ca, quæ dictis nunc adderem, memoratu haud in-
digna. Cæterum præsens tempus argumentum
aliud postulare videtur. Unum hoc præterire si-
lentio nolo, quod feliciomine dixero. Quinqua-
genarius

DE PACE ECCLES. EVANG. 3

genarius ille circulus hac ipsa die revolutus præcisiè clauditur. Undecima enim Aprilis, qua hodie dies promoto[n]us claudit quinquaginta nairium lubitum Ecclesia Palatina,

nam *μενίγυεν* celebramus, anno superioris seculi LXVI, adolescentiæ meæ florentissimæ XVIII, Heidelbergam fausto sidere primùm ingressus, atque in collegium Sapientiæ cooptatus fui. DE O
OPT. MAX. immortali, gratiæ immortales, qui post tot commilitonum, collegarum, amicorum, fautorum, Mœcenatum beatas emigrationes, mihi propè uni lucis huius usuram hucusq; gratiòsè extendit, meq; quinquaginta his annis variorum agonum & vicissitudinum Ecclesiæ suæ in Palatinatu & foris, non tam spectatorem, quām *αὐτογονιστὴν* esse voluit.

De pace igitur Ecclesiarum Evangelicarum Germaniæ in præsens aliquid proferre, operæ pretium duxi: quod argumentum sentio nunc in ore omnium versari. Id enim vernis hisce nundinis à diversis adversariis, diversa prorsus ratione & scopo, per omnes ferè librariorum tabernas instar pilæ projectum, percussum, vexatum, exagitatumque esse, nemo vestrum est fortè qui nesciat.

Verum enim verò in re tanta, nimis me temporis angustia constringi video. NEBRIDIUS ille magnus Augustini amicus valde oderat de questione magna, responsionem brevem. Hoc non obstante, magnum argumentum mihi in paucissima est contrahendum. Vos igitur, qua possum, reverentia obtestor, aures mihi benevolas semihorium concedatis.

VIDETIS, prô dolor, Auditores, Ecclesias Evangelicas Germaniæ nostræ, postquam seculo nunc

A 3

Evangelistarū
Ecclesiarum
diuturna
discordia.

4 ORATIO INAUGURALIS

pene circumacto, sic urgente conscientiarum religione ac necessitate, à Romano P A P A T U secessionem fecerunt, jam diu furiis quibusdam intestinis pacem tutbantibus infelici schismate laceras, in diversa ruere, fatiscere. Interim in sinum ridet Romanus P O N T I T E X : frigidam suffundunt emissarii eius Jesuitæ, dissidium nostrum, quibus possunt, artibus, in A N T I C H R I S T I trahentes compendium, exitiumq; universis machinantes.

Remedia disordiae varia quasita.

Ingemiscunt contrà ad tam præsens malum, urgentsq; periculum, omnes pii & cordati viri, variaq; varii remedia per Theologorum scriptiones, disputationes, collocutiones hactenus quærenda parandaq; esse existimarunt.

Irenicum sua- det Synodum Evangelico- Evangelicorum concilianda, (quæ concordiæ ratio multis etiam non nova ex- emplo. Evulgatum à me quoq; eâ causa ante biennium fuit I R E N I C U M , de unione & Synodo Evangelico- Evangelicorum concilianda, (quæ concordiæ ratio multis etiam ante me placuit) interimq;, dum Synodus coire possit, de mutua tolerantia, pioq; Syncretismo partium dissidentium adversus molitiones Papatus faciendo, colendo, paci Ecclesiæ & desideriis pacificorum dicatum: scriptum per quam moderatum, non tam meo, quâm superiorum & plurimorum bonorum judicio.

Psalm. 120. 7.

Quid factum? Quod Psaltes queritur. Dum pacem ego suadeo, bellum atrocius de novo moliuntur illi, quos minimè oportuit: quia quod dextra ego dedi, sinistra illi arripuerunt, uti solent, qui pacem oderunt.

Frid. Baldwi- ni Oratio.

W I T E B E R G E N S I U M unus theatrica declamatione dissuadet Synodum, quasi minimè necessariam, utilem, possibilem. Alius in eadem scho- la ceu

DE PACE ECCLES. EVANG. 5

la ceu precio conductus intercessor, tribunitia disputatione Syncretismum sive amicabilem conventionem Evangelicorum oppugnandam sumsit. Cæterum ambos hos cavillis nimium frivolis rem tantam agere, non difficile fuit ostendere.

Post duos velites, nunc totis castris adversus IRENICUM ruunt vicini nostri TUBINGENSES, volumine ἐκαπυφύλω, centifolio, Suevica loquentia turgido (nempe ut ex proverbio maneret Das grosse Buch von Tübingen) quo Synodum, Syncretismum, pacem, unionem Evangelicorum, manibus pedibusq; à se repellunt, hostiliter impugnant, bellum fatale renovant.

NUPER etiam Moguntinus quidam, Jesuita Adami Con-nescio an circulator, Lucianicam νεκυομαντίαν cō-mentus, dici non potest, quàm scurrili dicacitate Zep. Iesu: de Unionē & Syn. Evang. derideat. Manes Theologorum utriusq; partis celebriorum, refossis sepulcris, in theatrum Synodicum producit, fictaq; disputatione vivos & mortuos histriconè invicem committit, scilicet ut dissidium nostrum grave ac diuturnum esse doceat, & Theologos non alias in Synodo, quàm quales domi fuerant, indomitos, protervos sermone, futuros persuadeat. Quasi verò illud obscurum cuiquam sit, vel à nobis dissimuletur, ut multa ostensione opus fuerit: istud non sit ipso Irenico præoccupatum atq; dilutum.

Idem scriptor duobus insuper libris *de pace Germaniae* nunc divulgatis, ineptiis, calumniis & scurilitate plenis, non tam IRENICUM impugnans, quàm Lutheranis palpum obtrudens, turpiterque illudens,

Leont. Hause
ri Problema.

Iohan. Geor.
Sigvarti ad.
monitio male-
dica.

Iren. cap. 6.

Conzen de
falsa & vera
pace Germa-
niae.

6 ORATIO INAUGURALIS

Sinonius astus
Iesu. t. a.

Sinonius artes
Pontificis.

Iesuita capita-
lis a maledista
in Pareum.

Pag. 259. 371.
75. 742. 376.
380. 372. 74.
68. 56. 82.

In Theologos
Evangelios.

Pag. 805. 446.

In Principes
Corresponden-
tes.

illudens, simulatis blandimentis eosdem ut charos fraterculos monet, hortatur, rogat, obsecrat, fidem Calvinistis ne habeant, Synodum, Unionem, pacem, Syncretismum turpem, insidiosum, exitiosum ceu pestem fugiant, caveant: denique modis omnibus gladio, quod dicitur, ignem discordiae fodit, suadetq; bellum fortiter in Calvinistas persequantur: nihil interim dissimulans, id sese agere, ut mutua collisione nos atterat, & subvertat utrosq; morem in hoc vaferimi sui Pontificis imitatus, cui jam olim solenne fuit inter Reges & Principes Christianos semina discordiarum spargere, discordes Sinoniis artibus invicem collidere, ex Regum collisione tyrannidem suam stabilire.

Ut verò IRENICO speciosè maledicat, quæ de *Syncretismo Ecclesiastico* illud dicit, ad civilem ipse conspirationem in Papistarum necem, nefaria impudentia trahens, PAR EUM criminatur impostorem, seditionem, sævum, crudellem, in sanctos, in Principes Protestantes, in Imperatorem injurium, bellum molientem Principibus Austriae, Styriae, Bavariae: imo Germaniae; Italiae: cædem Catholicis, excidium Lutheranis machinantem &c. Sed PAR EO maledicere, parum habuit:

PRÆDICANTES Evangelicos, Lutheranos, Calvinistas, quasi discordiarum, odiorum, bellorum civilium omnium in Romano Imperio authores capit is arcessit, nec nisi turbones illi & Gracchi coercentur, pacem in Imperio Romano stabilem esse posse, tragicè queritur.

PRINCIPES deniq; Correspondentes adversus Imperatoriam Majestatem diffidentiam & simulates alere, omnibus legibus & judiciis eximi velle, omnium Princ-

DE PACE ECCLES. EVANG. 7

um Principum, atq; ad i o ipsius Augusti jurisdictionem, Pag. 304. 326.
inauditâ oligarchiâ, ad sese attrahere, potestatem Cæsarî 822.
in dubium per suos legatos vocare, Tribunitiâ audaciâ
Vociferatur,

Tandem verò leoninâ depositâ, vulpinam resu-
mens, & his Gracchis, & illis turbonibus veniam
pacemq; pollicetur, si modo Tridentino Concilio Lib. 2. cap. 32.
calculum addere: jugo Romano colla submittere
velint.

Quid igitur? Sinonium hunc scurram an canem
latrantem in præsens compescere, instituti mei
non est. Relinquendus nunc est sanorum homi-
num judicio: vindicis D E I baculo cohercendus.

Ad εἰαρχυφύλλον Tübingerse revertor, & quid
dicam, audire vultis? Plaustrum est chartarum & ^{Hic Sereniss.}
^{Electorum} suis Auditori-
nugarum. P A R E U M sophistam, impostorem, men- ^{um subiit.}
dacem, impudentē, viperam, calumniatorem, & ne-
scio, quem non identidem salutat illa Christiana Ad-
monitio. I R E N I C I mentem, ubi potest, pver-
tit: ubi nequit, veteres iterat coccysmos, calu- ^{Coccysmi Tu-}
mnias, consequentias mendaces, de Calvinistarum
scilicet blasphemis erroribus: Quod D E U M faci-
ant omnium scelerum authorem: negent esse justum, mi-
sericordem, verasem, omnipotentem: negent Christum
esse D E U M.; esse pro omnibus mortuum; esse juxta u-
tramq; formam adorabilem: negent realem naturarum in
Christo communionem: negent baptismum esse lavacrum
regenerationis: Christum S. cœna excludant: Sacra-
menta evacuent: mysteria omnia ratione metiantur, & id ge-
nus alia falsa, calumniosa, sophistica, centies ob-
iecta, protrita, Irenico ipso refutata.

B

8 ORATIO INAUGURALIS

*Coccygomorum
br. v. urefuta
110.*

** Gen. 45. 8.
1. Reg. 12. 24.
Iob. 1. 21.
Act. 4. 28.*

*Rom. 9. 11.
Rom. 9. 18.
Rom. 3. 22.*

2. Tim. 2. 13.

Act. 8. 21.

Quid verò his vitilitigatoriibus facias? Num Deum scelerum authorem facimus: quia Deum aliquando in sceleribus hominum, puta, Josephi venditione, decem tribuum defectione, Jobi depredatione, Christi crucifixione, &c. (*quæ Scriptura Deo transcrit) non nudum permissorem, otiosum spectatorem, cum ipsis fingimus, sed efficacem & justum scelerum per scelera vindicem, occultum judiciorum suorum executorem, cum S. Scriptura agnoscimus, prædicamus? Num Deus non justus: quia ex duobus pueris nondum natis, nullo boni vel mali operis intuitu, Jacob dilexit, Esau odio habuit? Num non misericors: quia miseretur, cuius vult: quem vult, indurat? Num non verax: quia promissiones Evangelii solis credentibus ratas facit? An non omnipotens: quia substantiam corporis Christi finitam, circumscriptam, simul infinitam, ubiquitariam facere, hoc est, mentiri, seipsum negare non potest, nullo potentiae defectu, sed absolute naturæ perfectione? Num Christus ideo non Deus: quia caro eius creatura, non Deus? Num non pro omnibus mortuus: quia non omnes, infideles, damnatos, morte sua in sinum & gratiam Dei reposuit? Num non juxta utraque formam Christum adoramus, quem Deum & hominem, unâ latriâ, salvo naturalium discrimine, veneramus? Num realem naturalium communionem negamus: quia Eutychianam proprietatum naturalium commixtionem, Schwenckfeldicam naturalium exequationem aversamur? Num baptismum regenerationis lavacrum negamus, quia Simonem magum, Judæum imposto-

DE PACE ECCLES. EVANG. 9

impostorem multoties tinctum, de quo Socrates, *socrat. lib. 7.*
baptismo regeneratum inficiamur? Num Christum *b. st. cap. 17.*
S. cœna excludimus, quia corpus eius in ho-
stia latere negamus? Sacraenta num evacuamus:
quia signa & sigilla gratiæ facimus: urceos & cap-
sas rerum cœlestium esse non credimus? Num de-
niq; mysteria divina ratione metimur: quia ad ver-
bum Dei & fidei analogiam significata eorum exi-
gi volumus? Minime gentium. Faceant tam fu-
tiles argutiæ, tam putidæ calumniæ toties protri-
tæ, Irenico ipso, ut dixi, refutatæ. Discant vero
isti Theologi ex Scriptura, non ex ratione sua' re-
stius Deo Theologœ.

Quid ni igitur sufficiat nobis tam elumbes of-
futias explodere per PURA GENERALIA: pro
defensione repetere PRIORA: quod rabulis in
foto, qui præsidii causæ destituti, crambem ter co-
stam cum fastidio reponunt, neque ad rem novi
quid proferunt, responderi solet. Quorsum enim
aures populi, lectorum oculi iisdem subinde næ-
niis in infinitum occupabuntur, fatigabuntur? In
medio sunt positæ Catecheses, confessiones, Apo-
logiæ nostræ. Harum verbis & sententiis, non fri-
volis sophistarum consectariis judicari volumus.
Legantur, recognoscantur acta hinc inde, & actitata
tot annis, & fiat judicium.

ITANE verò, *inquiet*, nos crambem ter co-
stam? Nihil novi nos, nihil ad rem diximus? Non-
ne mox initio RATIONES quinque gravissimas
produximus, cur Calvinistis haetenus negata spiri-
tualis fraternitas, & porrò neganda sit Ecclesiasti-
ca unitas? Nonne universa & singula IRENICI

B 2

10 ORATIO INAUGURALIS

præsidia, momenta prolixè, solidè discussimus,
destruximus?

POSTERIUS hoc, quale sit, modo dictum, &
suo erit dispiciendum loco. Quod ad PRIMUS, ra-
tiones tot productas fateor: gravissimas esse nego.
Sunt enim vanæ, falsæ omnes: quod Auditorii &
temporis ratione habitâ, strictissimè ostendam.

Rationes Tua-
bigenium
contra Ireni-
discutiuntur.

PRIMA ratio est: *Quia*, inquiunt, pars utraq; dis-
sentit non tantum in adiaphorïs vel ceremoniis, nec dun-
cum & pacem taxat de questionibus, salutem aeternam non concernenti-
bus, controvertitur: sed distant inter se in præcipuis to-
tius Christianismi & fundamentalibus fidei articulis,
propositionibus & dogmatibus diametaliter oppositis; ut-
pote de DEI justitia, bonitate, misericordia, voluntate
& omnipotentia: de persona & officio Christi: de provi-
dentia DEI: de causa peccati: de fide: de electione: de
libero arbitrio, &c. aliisq; capitibus Religionis cardina-
libus, quæ utiq; fundamentum ipsum concernunt; & ab
adversa parte multis nominibus depravantur: deprava-
ta in hunc usque diem mordicus retinentur, acumulan-
tur. Hæc igitur causa prima, cur fieri non possit coalitio.

RESPONDEO. Hæc ratio palmaria, & vel so-
la digna; quæ Synodo sanorum Theologorum dis-
cutiatur, nunc saltem paucis expedienda est: Tota-
scatet sophisticâ, ad imposturam simplicium, imò
& prudentum & Principum comparata. Vnum
solum verum: alia omnia nevövae, falsa.

VERUM est, articulos, qui nominantur, ple-
rosq; vel omnes, de DEI justitia, bonitate, miser-
icordia, voluntate, omnipotentia, providentia,
electione: persona & officio Christi &c, funda-
mentum salutis concernere, ut isti loquuntur. Ad
funda-

DE PAGE ECCLES. EVANG. II

fundamentum enim pertinet, credere, Deum esse justum, bonum, misericordem, voluntarium, omnipotentem, hostem, non causam peccati, habere providentiam, electionem, Christum ~~deum~~ esse unicum mediatorem, servatorem, & cetera.

Sed F A L S U M primò Evangelicos de his inter se dissentire. In confessò enim ista sunt omnibus, Litis est de consequentiis & dogmatibus quibusdam ipsorum & nostris, circa illos articulos. Non inquam, quæritur num Deus sit bonus, misericors, justus &c. sed :num doctrina Apostoli Augustini, Lutheri, nostra, an vero Erasmiana Pelagiana ipsorum, de prædestinatione, bonitatem, justitiam &c. Deo auferat &c.

F A L S U M secundo, dogmata controversa ipsorum, vel nostra, esse de fundamento salutis. Struturæ sunt super fundamento, de quibus, aureæ, an stipulosæ sint, contenditur. Nesciunt isti, vel dissimulant, quid sit fundamento, ideo æquivo-
cè loquuntur: *fundamentum concernunt: quasi non universa Theologia fundatum concernat: nec tamen universa sit fundatum.*

F A L S U M tertio, dogmata ulla fundamentum concernentia à nobis depravari. Non litigantis partis, sed æqui Judicis hanc vocem esse oportet. Nos contrà plurima ab ipsis depravari contendimus.

F A L S U M quartò, depravata dogmata à nobis mordicus retineri, accumulari. Videlicet, sicuti oculis glaucomate obductis omnia glauca videntur: sic istis ex falsis suis principiis, omnia nostra,

Tubingenses
æquæ voce o-
quuntur de
fundamento.

12 ORATIO INAUGURALIS

quæ identidem hinc inde omnibus suis chartis accumulant, falsa apparent: sua ipsi portenta à falsitate absolvunt.

F A L S U M deniq; & inconsequens, ex tam falsa causa Ecclesias Evangelicas hactenus coalescere non potuisse, vel deinceps non posse.

Sufficere hæc poterant breviter. Verum nervus rationis huius paulo plenius videtur explicandus.

Explicatio plenior rationis de dissensione fundamenti.

Tubingensis falsa hypothesis.

*1. Cor. 3. 12.
Eph. 2. 20.*

Fides fundamenti est firmarum non pariter se habens.

I N T E R dissentientes in fundamento non dari unionem spiritualis fraternitatis, verum est. Verum quoq;, dissententes totaliter de articulis prædictis, non posse in fundamento, & fraternitate convenire. Dissententes verò in illis de una, vel altera conclusione à Theologis benè vel malè exscripturis deducta, non posse convenire in fundamento, nec coire in fraternitate, ab adversa parte falsò sumitur. Testante enim Apostolo, aliud est fundatum: aliud sunt structuræ super fundatum ædificatæ. Fundatum soli Prophetæ & Apostoli posuerunt. Structuræ ab architectis Theologis fundamento superædificantur: & quidem aliæ ut aurum, argentum, lapides preciosi: aliæ ut lignum, fœnum, stipulæ. Quales quales vero sint, non sunt ipsum fundatum, nec de fundamento, sed fundamento congruæ vel secus. Quæ congruæ, fundamentales dici possunt, quia congruæ fundamento, sed non, quia de fundamento. Nullæ igitur structuræ, aureæ, argenteæ, nedum ligneæ, stipulosæ, pro fundamento, vel fundamentales absolute venditari possunt vel debent. Fides enim fundamenti, & fides structuræ hujus vel illius, non pariter se habet.

DE PACE ECCLES. EVANG. 13

habet. *Illa*, omnibus salvandis, adultis, Theologis & idiotis, docentibus & discentibus, absolute est necessaria: quia sola salvat: ignoratio vel negatio eius simpliciter damnat. eoq; fraternitatis vinculum solvit. *Ista*, licet in Theologis requiratur: idiotis tamen non est simpliciter necessaria: quia sola non salvat: ignoratio vel negatio absolute non damnat: eoq; nec fraternitatis vinculum simpliciter abrumpit. Quod vel in Corinthiis videre est, quorum Doctores quidem varias structuras fundamento superstruxerant; Fundamentum tamen ^{1. Cor. i. 6.} idem & fraternitatem eis non adimit, neq; negat Apostolus. Ad rem.

FIDEM fundamenti brevissime tradidit Servator: *Hæc est vita eterna, ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti JESUM CHRISTUM:* ^{10. 17: 3.} Et Apostolus: *Vt peritus architectus fundamentum* ^{1. Cor. 3. 10.} *posui: alius autem superaedificat. Porro quisque videat,* ^{" 12.} *quomodo superaedificet. Nam fundamentum aliud ponere nemo potest, præter id, quod possum est, quod est JESUS CHRISTUS. Quod si quis superaedificet super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos: ligna, fœnum, stipulas: cuiusque opus manifestum fiet & Item: Superstructi super fundamentum Apostolorum & Prophetarum &c. Unde patet, alios architectos fundamenti, alios structurarum esse. Ad FIDEI* ^{Fides fundam.} *Fundamentum autem FUNDAMENTI pertinere cognitionem veri DEI, Lege & Evangelio, per Prophetas & Apostolos in Ecclesia revelati: nec non cognitionem veram unici Servatoris Ιησού Χριστοῦ: pro nobis mortui & suscitati &c: prout Irenico cap. 29. fusiū est declaratum. Hoc fundamen-* ^{m. nisi quis.} ^{Eph. 2. 20.}

14 ORATIO INAUGURALIS

damentum quicunque fideliter crediderit (etiam si multas aliorum structuras nesciat) sine dubio servabitur: Qui non fideliter crediderit (si vel omnes structuras sciret) sine dubio aeternum peribit. In eo autem FUNDAMENTO Evangelicos utriusque partis ex professo consentire: In plerisque a Papistis, & hereticis veteribus ac novis dissentire, IRIFICUM ibidem liquidè ostendit. Falsum igitur, Evangelicos in fundamento non consentire: in fraternitate coalescere, ob structurarum aliquarum discrepantiam, non posse. Nec sequitur hinc, nullas structuras esse discendas, sed, omnes esse probandas.

Structurae su-
per fundame-
num nostra &
ipsorum con-
troversa.

PO R R O super hoc fundamento structuras fecerunt nostri Theologi: fecerunt & ipsorum architecti, de quibus litigatur, sintne aurum, an stipulae. Commemorabo aliquot præcipuas.

DE PRÆDESTINATIONE: Nostri, cum Apostolo, Augustino, Luthero: Sicut figulus, pro arbitrio, ex eadem argilla facit vas aliud ad honorem, aliud ad dedecus: sic Deum, pro beneplacito, ante jacta mundi fundamenta, ex massa damnabili generis humani, certa electione discrevisse salvandos & damnandos: seu prædestinasse alios ad vitam, alios ad mortem: ut in illis per CHRISTUM servandis, misericordiam & bonitatem: in istis, propter peccata damnandis, iram & justitiam suam declararet. Illi cum reliquiis Pelagianorum: DEUM nulla certa electione discrevisse salvandos à damnandis: sed vel omnes elegisse, vel (neque enim concordant) elegisse eos, in quibus prævidit fidem & perseverantiam: reliquos præteriisse, in quibus prævidit spretum

DE PACE ECCLES. EVANG. 15

spretum usum mediorum salutis; secus, DEUM nec bonum, nec justum fore.

DE PROVIDENTIA, Nostri: DEUM peccata, quâ peccata sunt, permettere: sâpè verò peccata peccatis punire, per peccata hominum occulta sua judicia exequi, & sic opera malorum, quâ sunt pœnæ, vel occulta DEI judicia, DEO in scripturis Gen. 45. 8. non permissivè tantum, sed & effectivè adscribi. I. Reg. 12. 24. Illi: DEUM peccata nudè permettere: secus, fieri Iob. 1. 21. causam peccati. Act. 4. 24.

DE OMNIPOTENTIA, Nostri: DEUM non posse seipsum negare, contradictoria velle, vel facere: ut Christi corpus simul finitum & non finitum; corpus & non corpus efficere. Illi, Deum posse efficere sine contradictione.

DE FINE CREATIONIS, Nostri: DEUM omnia fecisse propter seipsum, etiam impium ad diem malum seu interitum. Et quia major pars impia, sic majorem partem à DEO factam ad diem malum, seu interitum. Illi: Horrendum esse hoc dicere.

DE LAPSI HOMINIS, Nostri: Si pilus de capite nostro non cadit absq; voluntate Patris nostri cœlestis: multò minus hominem absq; voluntate DEI cecidisse in peccatum & mortem. Illi: cecidisse absq; voluntate DEI.

DE LIBERO ARBITRIO, Nostri: Hominem abutendo libero arbitrio, & se perdidisse, & ipsum; nec posse se suis viribus applicare ad gratiam. Illi: Hominem naturalem posse suis viribus vel le audire & adire conciones verbi DEI, & mediis salutis bene uti, siccq; gratiam consequi.

DE GRATIA, Nostri: Gratiam veræ fidei & ju-

sticiam

C

16 ORATIO INAUGURALIS

stificationis dari solis electis: *Illi*: Gratiam esse universalem.

DE FIDE, *Nostri*: Fidem veram fluere ex electione, ut effectum ex causa: *Illi*: Fidem esse causam electionis, non effectum.

Nostri: Fidem esse donum DEI, quia donatur & efficitur per verbum & spiritum Dei in cordibus electorum infallibiliter: *Illi*: Fidem esse donum DEI, quia omnibus offertur, & datur iis, qui sua virtute accipiunt verbum: non datur iis, qui suo vitio media contemnunt.

Nostri: Fidem temporariam non esse veram fidem: quia caret radicibus: *Illi*: Esse veram fidem.

DE PERSEVERATIA, *Nostri*: Perseverantiam in fide certò dari à DEO omnibus verè credentibus: quia quotidie eam petunt & exaudiuntur. *Illi*: Non omnibus certò dari: sed multos verè credentes deficere & perire.

DE PERSONA CHRISTI, *Nostri*: Unionem personalem naturarum, esse impervestigabilem eorum copulationem in unam personam, salvis utriusq; proprietatibus essentialibus. *Illi*: Unionem esse realem omnium DEI proprietatum SINCE UL LA EXCEPTIONE in carnem effusionem, & naturarum exæquationem, Dasz der Mensch GOTT gleich worden / vnd GOTT in diesen Menschen alle seine Majestat vnd Herrlichkeit aufgegossen hat/ ubi habent verba Brentii.

Nostri: Corpus Christi ex unione non factum esse ubiquitarium, sed salva unione semper fuisse tantum uno loco, olim in terris, nunc in cœlo, pro veri corporis modo. *Illi*: Corpus Christi vi unionis

In recognit.
Epitome Pro-
se: Mulbr.

DE PAGE ECCLES. EVANG. 17

nionis esse ubiq; etiam in omnibus pyris & pomis: omniaq; repletivè plena esse Christi, etiam secundum humanitatem.

DE OFFICIO CHRISTI. *Nostri*: Christi mortem nihil prodesse infidelibus, sed solis fidelibus: & sic rectè dici: Christum non esse mortuum pro infidelibus, sed pro solis fidelibus: *cum mori pro aliquo*, propriè sit aliquem sua morte servare. *Illi*: Christum absolutè & pariter mortuum esse pro *o. Rom. 3. v. 6. 7.* omnibus, etiam pro jam olim damnatis.

DE PROMISSIONIBUS EVANGELII, *Nostri*: Promissiones Evangelii annunciatione quidem pertinere ad omnes: fructu verò ad solos credentes. *Illi*: Pertinere simpliciter ad omnes.

DE SACRAMENTIS: Sacraenta esse signa & sigilla promissionis gratiæ, verbaq; visibilia, eandem gratiam (Christum cum suis beneficiis) testantia oculis, quam promissio ingerit auribus. *Illi*: Sacraenta res spirituales præsentes continere & offerre in signis: *imò Christum sic jacere involutum in Sacramentis: sicut jacebat fasciis involutus in praesepi.*

Nostri: Sacraenta non conferre res signatas ex opere operato, ut Sophistæ locuti sunt: sed spiritus gratiam iisdem assistere, & per ea operari in usu legitimo. *Illi*: Latentem virtutem Sacramentis annexam, affixamque esse, qua res conferantur utentibus.

Nostri: Verba Domini de pane: *Hoc est corpus meum, quod pro vobis traditur*, sacramentaliter, hoc est, significativè esse intelligenda, quod panis sit sacramentum, hoc est, sacrum signum corporis Christi: quia *Sacramentum est sacrum signum*: Proprium ve-

*Aug. lib. 10. de
C. D. cap. 5.*

C 2

18 ORATIO INAUGURALIS

rō sensum incurrere in articulos fidei. *Illi*: Esse propriè intelligenda: quod in pane sit corpus Christi præsens invisibiliter.

Nostrī: Corpus Christi, propriè dictum, in S. cœna manducari, non nisi spiritualiter, fide, à solis fidelibus. *Illi*: Corpus Christi manducari in pane corporaliter, ore, supernaturaliter: etiam ab infidelibus, &c.

Omitto plura: Recensui breviter præcipuas utriusq; partis structuras super fundamento, de quibus — *Vndiq. totis*

Vsq. adeo turbatur agris.

*Structura ad
versarie sto-
pula.*

i. Cor. 3. 15.

II. Causa.

Respond.

Nostras fatemur non esse fundamentum, sed fundamento superstructas & consentaneas. Adversarii suas pro mero auro, imò pro fundamento ipso Ecclesiæ obtrudunt: Nos non aurum, sed meras stipulas esse asserimus: fundamento non magis congruas, quam pavimento marmoreo congruum est congestum cespite culmen. Earum igitur ignoratio, vel negatio agricultoram fidelem in vicino pago nimirè damnabit: Assertio architectos suos nequam servabit: imò vix quasi per ignem ad salutem admittet. Atq; hæc ad primam rationem: prolixus forte: sed non nimis. Est enim hæc ratio & totius negotii, quod sustinemus ab adversariis. Alix breviores sunt.

ALTERAM igitur rationem proferunt mandatum DEI severissimum de pseudoprophetis, sanam doctrinam non adferentibus, cavendis, vitandis, nec salvandis, sed fugiendis, cœ lupis rapacibus.

CÆTERUM bona esset hæc ratio, nisi assumptio falsa criminatione niteretur. Severissimum Servatoris

totis mandatum novimus, & sancte tenemus; **Cave**
tate falsos prophetas. Negamus vero, structuras no-
stras per id in questionem postulari. Quin secum
ipsi habitent, quam egregie sanam doctrinam no-
bis adferant (verbi causa) *de carne Christi ubiquita-*
ria, hoc est, non carne: *de gratia Dei universali*, in
medium projecta, & arbitrio arripientium relieta,
hoc est, non gratia: *de praedestinatione vaga, inde-*
minata, qua Deus nullas certas personas elegerit,
præteritis aliis: Sed oblata salutis media promte ac-
cipientes eligat, & prædestinet ad vitam, tamen e-
ventualiter, si perseverent: media vero salutis suo
vitio spernentes, reprobet, & prædestinet ad mor-
tem, tamen eventualiter, nisi resipiscant. Hæc ve-
re est eorum doctrina, si rotundo ore loquantur, &
nobis contradicant, ex Pelagii lacunis hausta, qua
Deus in *Idolum Fortune transformatur*, ut ostendit
LUTHERUS contra Erasmus: homo suo reti sa-
crificare docetur, quasi ipse se bono mediorum usu
discernat, contra illud: *Quis te discrevit?* quæ de-
niq; in ipsum Pelagianismum recidit. Videatur
Aug. lib. 1. de praedestinatione Sanctorum.

TERTIA M rationem prætendunt, quod à nobis III. Causa.
quæratur pacificatio cum maximo partis suæ præiudicio
coniuncta, qua omnem dissidiij sacramentarii culpam in
ipsos quasi authores transferre satagamus.

VERUM enimvero ridicula non minus est hæc Respond.
ratio, cur pacificationem nolint, quām si duo jacen-
tes in puteo extrahi nollent, eò quod uter alterum
præcipitayerit, inter eos non conveniat. De au- Tubing. fru-
thoribus, continuatoribus, renovatoribus dissidiij stralitigare de
loquantur historiæ. Testatur ipse LUTHERUS, se authore dissifi-
die.

20 ORATIO INAUGURALIS

ad scribendum contra se in causa sacramenti, & provocasse, & aureo dato in authorasse CAROLOSTADIUM, ex qua duorum hominum οὐρανόζει, fatalis Erinnys Ecclesias Evangelicas turbare primum cœpit. Verum ut ut hoc se habeat, nostrum est,

Matth. 5. 23.

mandato Servatoris obsecundare: *Si recordatus fueris, quod frater tuus aliquid habeat contrare, relinque munus tuum ad altare, ac vade, & reconciliare fratri tuo, dum es cum eo in via &c.* Et Apostoli: *Ne sint inter vos schismata.* Quare & hæc ratio nititur causa nec vera, nec Christiana, quod qui initium offendæ non fecit, ad reconciliationem debeat esse difficilis.

IV. Causa.

QUARTAM causam aiunt esse, quod à nobis quadratur religionis veræ & falsæ confusio, lucis & tenebrarum communio, veritatis & mendacii conciliatio, Samaritanismus, Atheismus.

Respond.

HÆC vero iniquissima calumnia Irenici capite 12. & 29. & notis ad *Problema Hutterianum de Syncretismo* nuper editis, perspicue est refutata. Falsum igitur assumit etiam hæc ratio.

V. Causa.

Adamus Con-
zen Jesuita.

Pro QUINTA ratione colligunt ex Polemicis quibusdam nostrorum scriptis varia epitheta injuriâ suis tributa, quod vocaverint Capernaitas, Cyclopas, Thyestas, Marcionitas, Pelagianos, Creophagos, Hæmatopotas, Ubiquitarios, Flacianos &c. Ex quo loco communi etiam *histrio Moguntinus* integrum propè conflavit librum, quem *de Unione & Synodo Evangelicorum* sarcasticè scripsit, in acervum unum congestis omnibus illis acerbitatibus, quas olim Lutherus, Alerus, Westphalus, alii, in CAROLOSTADIUM, Zwinglium, Calvinum, alias, vel hi in illos, durante

durante hoc infelici dissidio, impotenter effutiverrunt.

AT QUIS nulla etiam hæc est ratio? Non excusamus nostrorum nimios affectus, vel excessus, si quando ad par pro pari referendum humana eos abstraxit infirmitas. Iis verò si adversarii injuriâ lœsos sese arbitrantur: quid nostri contrà non querentur, quos illi longe atrocius insectari consueverunt, vocando eos spiritus cœlestes, Sacramentarios, Swermeros, artophagos, œnopotas, psychophagos, psychoctonos, diabulos, indiabolizatos, perdiabolizatos, superdiabolizatos, blasphemos, Nestorianos, Mahumetanos, Turcas, atheos, & nescio quos non. Ista verò ut minimè probantur, ita inducias & pacem non modo non impedire, sed maximè suadere debent. Fuerunt enim & erunt hæc flagrantis belli incommoda & calamitates, quæ ne in posterum Ecclesiam affligant, sed utrinq; caveantur, è medio tollantur, hac ipsa causa tandem ad æqua pacis consilia est veniendum.

HIS itaque ut finiam, perspicuum feci breviter, adversarios nullâ justâ causâ paci Ecclesiæ refragari, bellum redintegrare. Viderint igitur, quam rem agant tantâ pertinaciâ: Pacem nolunt: elongabitur ergo ab eis: Bellum volunt: Induent igitur ut vestimentum, & ingredietur in interiora eorum, & devorabit eos, nisi cavent. Nos nihilominus, quod filios pacis decet, in silentio & spe pro pace Jerusalem, & pro mediis ad eam orare, & laborare non desistemus.

Beati

Matth. 5. 7.

Prov. 12. 10.

Psal. 120. 7.

Beati enim pacifici: quoniam filii Dei vocabuntur. Et
in corde consulentium pacem, erit letitia. - Gentes vero
qua bellum volunt, dissipabit Dominus &c. AMEN.

BREVIS

M D C A T E G R O D A

23

BREVIS PROTESTATIO

D. PAREI, CUR ADVERSA-

RIOS PACIS NULLO

responso dignetur.

Ad Christianum Lectorem.

Ratiunculam hanc inauguralem de pa-
ce Evangelicorum, Christiane Lector,
ea potissimum causa lucem nunc vide-
re scias, ut quo loco mihi sint duo ad-
versaria scripta, Moguntinum & Tu-
bingense, ne nescias: nevē magnas à me pro I R E-
N I C U M apologeticas expectes. Nullis opus. Si enim
è Moguntinensi tollas μωρεκακίαν: è Tubingensi
garrulam dicacitatem & coccysmos: ad valde brevia
redibunt tam grandia chartarum volumina: & vix
aliquid erit, de quo non, ad triumphum usque,
absq; patrono, ipsum pro se loquatur I R E N I C U M
apud æquos judices. Absit vero à me, à canis mels
hæc vesania, ut cum Sannionibus, maledicis mihi
rem esse velim. Et cui bono? Pro pace ego centi-
foliis scriptis centifolium opponam? Adversarii
duplicabunt? triplicabunt? Pacis consilium ibit in
immensæ contentionis funem? Minime. T R I-
D U M imo trihorium vitæ, quod post epidemiam
hanc plagam, à me meisq; clementissimè depul-
sam, diebus meis super additurus videtur Dominus
Deus, sanctioribus meditationibus debetur. Irc-

D

nicum igitur, quod scripsi, erit Irenicum, nec fiet mihi polemicum.

Protestor vero coram Deo, & sancta eius Ecclesia, silentium meum nullo cum præjudicio optimæ causæ nostræ futurum: culpam incommodorum, quibus Ecclesia Evangelica ex turbato hoc statu porrò subjacebit, in nos minime, qui pacem postulavimus, sed in adversarios pacis, redundaturam in Dei judicio.

Æquitas rei ex pauculis, quæ addam, magis liquebit,

Suasi discordibus pacem: pacis causa Synodus: Synodicausa Syncretisnum Ecclesiasticum, seu inducias & societatem spiritualium armorum adversus Antichristum, ad usq; Synodus: autoritate S. Scripturæ, exemplis, rationibus æquissimis omnia.

Contrà Jesuita Moguntinus, cupiens esse unguis in ulcere, classicum ex plaustro Lutheranis canit, pacem Evangelicorum sannis minisq; exhibilat, de Synodo nostra, quin & de Concilio suo (quod somniat) fabulas, atro sale plenas, ad dilatandum splenem, non ad movendum cor lectoribus, perquam lepidas agit festivus ludio. Syncretismum turpitudine Cretensium infamem proclamat: Lutheranos, ne de Germanis velint esse Cretenses, ludificat. Fabulis crimina capitalia in turbones & Gracchos: Prædicantes & Principes Evangelicos, plurima virulenter adspergit.

Prov. 19.3.19. &c. 19. Huic ἀλλορειπονότῳ, quid ego dicam, nisi illud: Homines illusores illaqueant civitatem: Illusoribus autem parata sunt iudicia, & contritiones corpori suorum. Odit Iehova immittem jurgia inter fratres?

Quid

Quid aliud vero ageret hostis Euangelii, mancipium Antichristi, Jesuita, nisi ut pacem Evangelii perturbet, saginam heris sui promoteat? Pascitur enim & saginatur discordia nostrâ Romanus Pontifex.

Synodus Evangelicorum ita scilicet ludis tribuenda erit, prout iste fabulatur: vel quasi difficile foret nostris, si huius more abuti otio vellemus, in gregem Papalem retorquere fabulas.

Ad Syncretismum infamandum inscitia eum armavit, quæ non evitaret Erasmi ferulam, si viveret. Disceret enim, *Syncretismi* nomen adeò non esse infame, ut Cretenses, alioqui mendaces, ignavi *Tit. i. 12.*
Ventres, & malæ bestiæ, hoc solum habuerint, fecerint laudabile, quòd qui modo viderentur hostes acerrimi, repente in summam concordiam redigentur. Aliis proverbii, quæ ad traducendum *Vide Chiloadi*
Syncretismum ex Erasmo descripsit, ὁ κρῆς πέρος τὸν κρῆ- *Erasmo,*
τῷ: & ὁ κρῆς πέρος αἰγαλήτῳ & Ἀλωπεκίζειν πέρος ἐπέργειν ἀλώ-
πηνα: nihil nisi inertiam suam traducit. Nescit enim, hæc proverbia non societatem, sed pugnam dolosam notare.

De criminibus capitalibus turbonum & Gracchorum, si legitimo tribunali sisteretur, vereor, ne in probatione deficeret, pœnèq; sycophantis statute dannas fieret. Quas enim ratiunculas maledicentia suæ prætexit duobus locis, frivoli sunt paralogismi, quos etiam Catechumenus tyro vel assumti inficiatione, vel regni Christi & Imperii mundani, jurisq; divini & humani distinctione, nullo negotio destrueret. Quid multis? Synodus, pax Evangelicorum nihil ad Jesuitam. Non erat igitur, cur in alieno choro pedem poneret.

De TUBINGENSI volumine, præterea, quæ oratione attigi, nihil addo, nisi hoc: postquam penitus introspxi, vix aliquid moderati in eo me reperisse, præter titulum, & eum quidem aliunde, à Neustadiensium quondam Theologorum *Admonitione Christiana de libro Concordiae* petitum: quo tamen adscititio fuso virulentia libri parum tegitur. Adeo omnia ubiq; atro sale ac spiritu perfusa, calumniis, scommatibus referta, Christianæ moderationis vestigium vix ullum: Synodi spes, pacis conditio nulla, nisi proni adoremus omnia sua placita: quod absit. In me, in caput meum, in omnes nostros fulmina, scommata Jesuiticis nihil clementiora. Quis nisi amens contraibit? Audio laudari piam modestiam & lenitatem huius scriptoris, à PERSONALIBUS summo studio abstinentis. En verò piæ modestiæ & lenitatis quædam ex multis specimina:

- Dag. 23. 25. Pareus dictator, pudendus criminator, mendax: alter
 34. 35. 41. 43. 44. 46. 47. 48. Iupiter in tribunali sedens: impudens: tot fundit menda-
 49. 54. 57. 62. cia ferme, quot ponit verba: fumos vendit: criminator:
 71. 72. 74. 84. Calviniani dissensionum authores, autores, incendiarii:
 94. 98. 99. 104. 104. 108. 116. Pareus vanus: mendax: fabulator: insigniter impudens:
 128. 129. 130. 132. 133. 135. nugator temerarius: malitiosus: stultus: gracilis: Syno-
 340. 141. 142. dum à suis Magnatibus frustra & fraudulenter postulat
 143. 146. 147. eosq; turpiter deludit: calumniator & perversor status
 250. controversiae nequissimus: Pacifator: astutum Parei con-
 silium: Synodicus Doctor Pareus: Arianorum vestigiis si-
 deliter insistens: eodem cum Arianis præceptore usus: me-
 ritis prestigiis literam & sensum Melanchthonis studiose
 pervertens: Pareus terrena pacis plus quam Dei & verita-
 tis studiosus: prestigiator & agyra: cavillator: Syncreti-
 ss: subdole occultans veritatem: egregius imposter: phra-
 se

ses Parei flexuose tortuosæ: cum Enthusiastis sentit: calamus
 habens mendacem: omnem pudorem exuis: contracor & co-
 scientiam loquitur: omnes alios ex alto despiciens: Calvi-
 nianorum mendax spiritus: Bellarmini socius: crimen fal-
 si committit: Sophistarum more ludit: calumniis & de-
 bationibus ab orthodoxa doctrina absterrere volens:
 lupus rapax: aliud calamo scribens, aliud animo sen-
 tiens: affirmat album esse nigrum: Extenuator: manda-
 tionem sacramentalem arrodit dente canino: simplices
 ludificat: imperitiores decipit: Spiritum vertiginis ha-
 bens: eodem ore calidum & frigidum efflat: aliud stans
 aliud sedens loquitur: impostor: omnes in universum Cal-
 viniani Doctores blasphemо ore Christi carnem energia
 vivificandi spoliant: Sycophanta: extenuator callide &
 fraudulenter controversiam veram reticens: alias emen-
 titas substituens: calumniator criminando patrocinatur
 Diabolo: egregius Sophista: advocatus & promotor Pho-
 tinianorum: Aristarchus evomens calumnias: canis ra-
 biosus, ad oppressionem veritatis se totum mancipavit: vi-
 pera: odiosissimus eructor. perversor: Irenicum Parei
 medium interimisticum: Iterumne Asinus canem momor-
 dit Parei: nulla pietatis mica in Pareoreliqua: à Pareo omnis
 culpa in Deum transfertur: homo maxima parte excusa-
 tur: Pareus Suvenfeldianorum, Anabaptistarum hypera-
 spistes: Christo in faciem expuit: Pareus Theologus spiritu
 vertiginis correptus, in eodem articulo & folio sibi prodi-
 giose contradicens: Parei verba vanissima: Deus secundis
 Pareum maxima hominum parti nihil offert, sed illudit:
 Distinctio voluntatis Dei in revelatam & arcansam, à Pa-
 reo posita est falsissima, seipsam everens: impia, blasphe-
 main Deum, adeoq; ipsius Diabolicus crepitus: (Ep andacem
 inscitiam: nonnè, Sigward morietur: revelata: cras

Pag. 153. 158.
 160. 161. 171.
 183. 196. 210.
 211. 230. 160.
 279. 281. 291.
 351. 370. 388.
 397. 423. 460.
 461. 597. 620.
 668. 700. 707.
 721. 735. 742.

Vide Luth. de
 servo arb. cap.
 108. 116.

28 AD CHRISTIANUM PECTORUM.

* Calumnia
D. Smidlini:
ante annos
28. refutata.

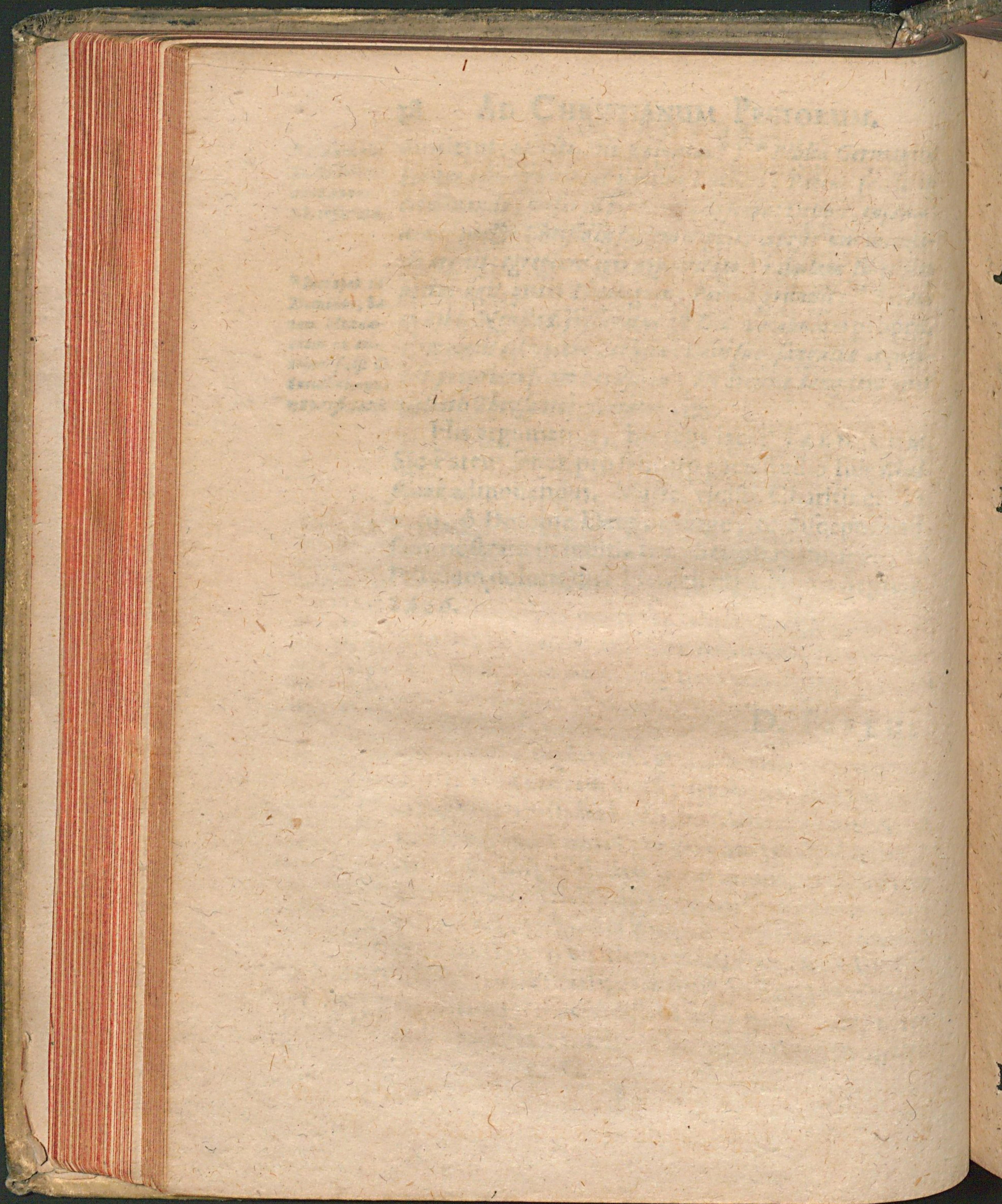
* Increpes te
Dominus, Sa-
ian. Menda-
ciam ex cri-
mine falsi D.
Smidlini, anno
1589. refutatū.

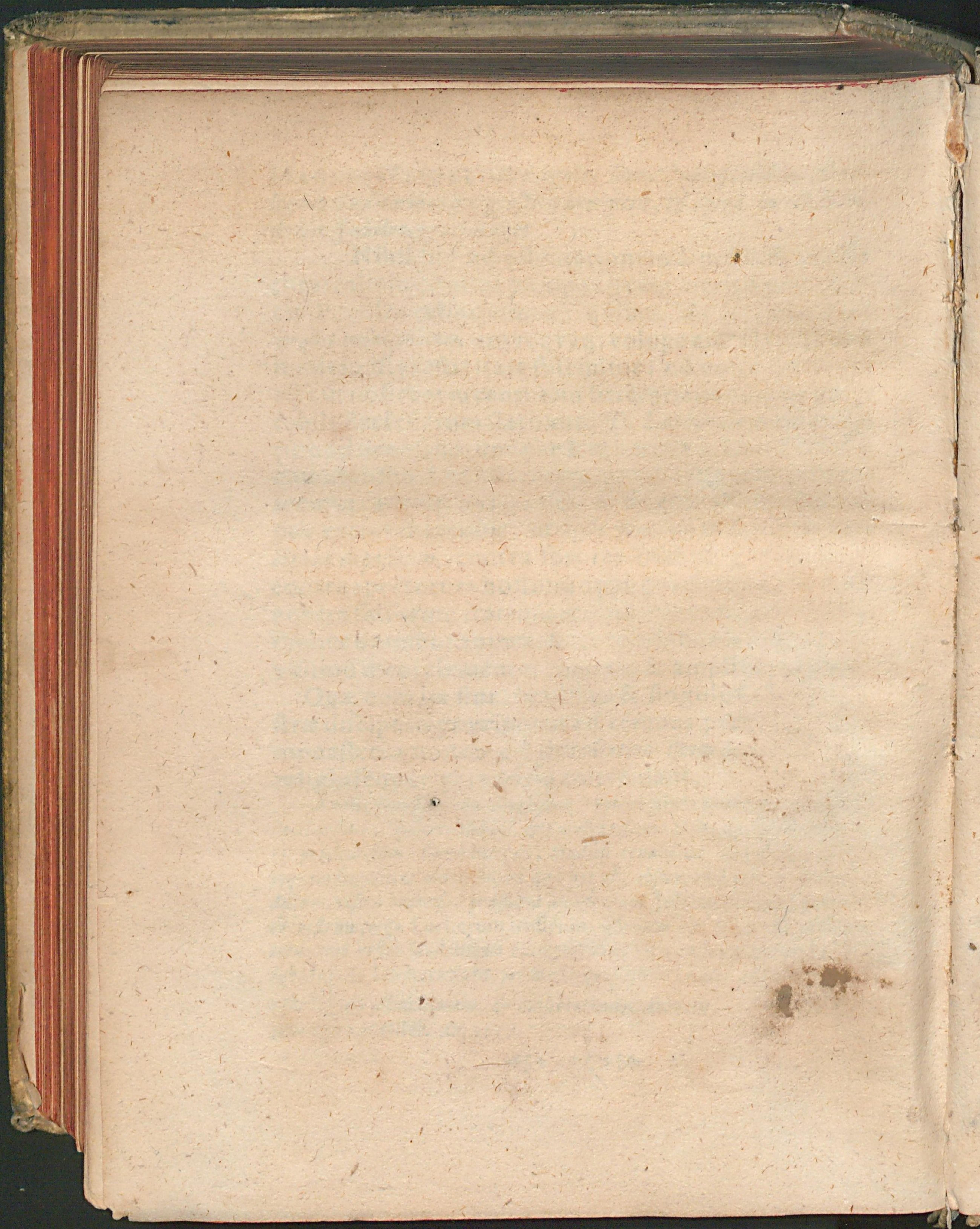
moriatur: occulta Dei voluntas?) * Biblia Germanica
Pareus adulteravit sub nomine Lutheri: Pareus facilis in
criminando: vafer in pervertendo scopo: Desipit, insanit:
avtineipieit Christo in faciem expuit: Apostolum menda-
cii arguit: egregium agit hypocritam: rabulam forensem
potius agit, quam Theologum: Pareus grunnit: * Pareus
in Bibl. Neustad. suffuratus est Deo vocabulum proprii,
& traiecit ad vocem Ecclesiae: Deus suo sanguine acquisi-
vit propriam suam Ecclesiam: De Irenico tanquam alter
Goliath Thrasonice gloriatur, &c.

His argumentis, his telis iacet IRENICUM.
Sic Pareus senex pro syncero pacis studio fuit Christianè admonendus. Macte, vicisti Charitine. Tu
vero, ô Domine Deus, exurge, & discepta cau-
sam nostram in iustitia tua. Scripsi manu mea, ad
lectulum doloris mei Heidelbergæ Nonis Septem.
1616.

D. PAREUS.

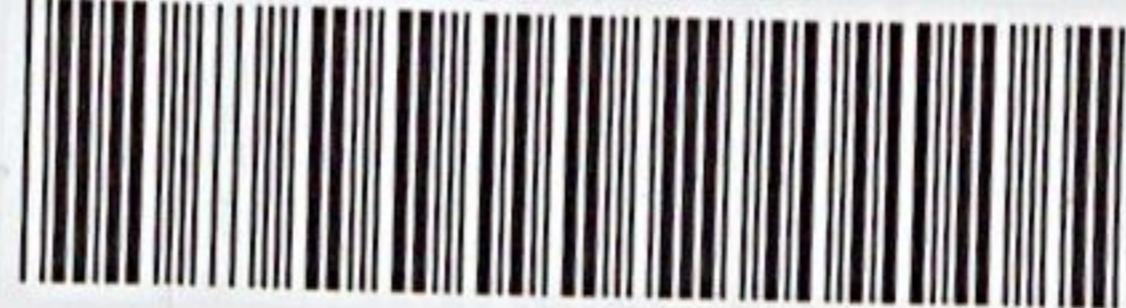
E

Huldrici vindiciae Biblica Version: Tigur:
Parei Oratio de pace et iunione Eccl: Evangelicar:
Racenpergeri ad orat⁹ ad opf^y Job: Piscatorem.
Ejusd: iudicium de qrot: libro ad opf^y Socinū de Lat^{tā}
Ejusd: globi faceruntione.
Sculteti (Ab*r*) Concordia secularis de circa Evangel: restaur^{ta}
Marc: Antonii de Dominis cōdē affectionis ex Italia.
Ferfū postliminiū.
Argenti de statu Soc: tef: in Polon: et Litt: ean:
Amo^{ri} quidam de foederib^y:
Mylii Comœdia Africana Synopfis.
Gedicci defensio sexus muliebris.
Facultatis theol: aemonitio de eadem re.
De Lublinensi Disput. Ann 1615.
Intimatio tubiloi Evangel: ad 1617. vntel
Epistola imitatoria theol: Saxon: ad id tubiloi
tubiloi Litterarum Leoninum.

ULB Halle
004 071 263

3

Sb f

FarbKarte #13

